

TURVALLISEN TILAN LUOMINEN

ELOKUVAN KATSOMIS- JA PURKAMISTILANTEESEESSA

Elokuva on loistava väline vaikeilta tuntuvien aiheiden käsittelyyn. Elokuvan hahmoihin voidaan samaistua ja kiintyä, ja heidän tunteensa saatetaan kokea hyvinkin vahvasti. Elokuva voi saada kokemaan myötätuntoa ja ymmärtämään maailmaa paremmin. Parhaimmillaan elokuva opettaa. On kuitenkin tärkeää huomioida, että elokuvan aiheet ja teemat voivat olla hyvinkin raskaita, ja ne saatetaan kokea hyvin eri tavoin.

Kun elokuvassa käsitellään vaikeita aiheita, kuten esimerkiksi seksuaalista häirintää, rasismia, väkivaltaa, homofobiaa, päihteiden käyttöä, mielenterveysongelmia tai hyväksikäyttöä, on hyvä ymmärtää, että aiheet voivat ahdistaa ja jollakin osallistujista saattaa olla niistä omakohtaista kokemusta. Siksi opettajan pitää pyrkiä tekemään tilanteesta mahdollisimman turvallinen ja varmistaa, ettei kukaan jää ahdistuksensa kanssa yksin.

Jo ennen elokuvan katsomista on hyvä aloittaa keskustelu. Opettajan kannattaa kertoa ryhmälle etukäteen, millaisia aiheita elokuvassa käsitellään. Samalla hänen kannattaa myös muistuttaa siitä, että aihe voi olla jollekin osallistujalle arka, eikä kukaan voi koskaan tietää, mitä toinen käy läpi tai on elämässään kokenut. Opettaja ja ryhmä voivat sopia yhdessä etukäteen, mitä tehdään, jos jotakuta alkaa elokuva ahdistamaan liikaa; poistuuko hän esimerkiksi omatoimisesti tilasta. Lisäksi on hyvä kertoa etukäteen opetustilanteen kulku ja muistuttaa, että elokuvaa tullaan purkamaan lopuksi yhteisesti. Oppilaille kannattaa myös tarjota mahdollisuus puhua opettajan kanssa elokuvan teemojen herättämistä ajatuksista kahden kesken.

TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET

Oppimistilanteeseen voidaan myös tarvittaessa luoda yhdessä kirjalliset turvallisemman tilan periaatteet.

Turvallisemmalla tilalla tarkoitetaan tilaa, josta pyritään luomaan osallistujille mahdollisimman turvallisen tuntuinen niin fyysisesti kuin psyykkisestikin. Usein turvallisempaan tilaan liitetään säännöt, ohjeet tai periaatteet, joiden noudattamista tilassa olijoilta edellytetään. Yleensä ne, jotka eivät pysty periaatteisiin sitoutumaan tai eivät niitä muuten noudata, poistetaan tilasta.

Kun periaatteet luodaan yhdessä ja niiden luomiseen käytetään aikaa, on niihin helpompi myös sitoutua. Esimerkiksi seuraavat periaatteet ovat sellaisia, jotka ovat turvallisemman tilan luomisen kannalta oleellisia ja joista voi ottaa inspiraatiota, kun luodaan omia turvallisemman tilan periaatteita. Periaatteet kannattaa kirjoittaa ylös kaikkien nähtäville ja ne kannattaa muotoilla ikäryhmälle sopivaan, ymmärrettävään muotoon.

Kunnioitus

Anna jokaiselle mahdollisuus keskittyä ja eläytyä elokuvaan. Kunnioita muiden näkemyksiä ja puheenvuoroja äläkä puhu toisten päälle.

Käsittele arkoja aiheita ja sensitiivisesti, muista että joitakin ne voivat koskettaa henkilökohtaisesti.

Oletuksettomuus

Älä oletta, ettei kenelläkään ryhmän jäsenellä olisi henkilökohtaista kokemusta elokuvan teemoista.

Toisaalta älä myöskään oletta, että jollakin välttämättä olisi.

Vaikka elokuva kertoisi esimerkiksi johonkin vähemmistöön kuuluvasta ihmisestä ja hänen kokemuksistaan, eivät kaikki samaan vähemmistöön kuuluvat ihmiset välttämättä samaistu elokuvaan.

Avoimuus

Ole avoin elokuvaa kohtaan.

Kohtaa uudet aiheet ja asiat ennakkoluulottomasti, ota elokuva mahdollisuutena oppia uutta ja kehittyä.

Rentoutuminen

Elokuvan katsomisesta saa ja kannattaa nauttia!

Erehtyminen, erilaiset tulkinnat ja kysyminen on sallittua.